

καμπάνια Ενέργεια S.O.S. 01

Ετοιμάζουν τετελεσμένα για την οριστική καταστροφή του ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου

Επιμένει στην πολιτική καταστροφής των ενεργειακών υποδομών της χώρας η κυβέρνηση, παρά την πίεση από τη συνεχιζόμενη ενεργειακή κρίση. Η εμμονή στο δόγμα της βίαιης απολιγνιτοποίησης και τα συμφέροντα που πιέζουν για νέες μπίζνες (ΑΠΕ, φυσικό αέριο, Data Center) στις πρώην λιγνιτοπαραγωγικές περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας οδηγούν στην απαξίωση και οριστική καταστροφή ενεργειακών υποδομών, δημιουργώντας μη αναστρέψιμα τετελεσμένα. Μόνο τον τελευταίο μήνα, και ενώ βρισκόμαστε σε αναμονή της εκδίκασης της προσφυγής 50 πολιτών στο ΣτΕ για την αναστολή και ακύρωση του διαγωνισμού για την κατεδάφιση των πέντε πύργων ψύξης του ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου, η ΔΕΗ και οι αρμόδιες δημόσιες υπηρεσίες επιταχύνουν τις διαδικασίες που θα επιτρέψουν την υλοποίηση των καταστροφικών αυτών σχεδιασμών.

Μόνο μέσα στον Σεπτέμβριο είχαμε τρία γεγονότα που αποκαλύπτουν του λόγου το αληθές:

Έγκριση πρόδρομων εργασιών από ΥΠΕΝ

Στις 21 Σεπτεμβρίου 2026 το υπουργείο Περιβάλλοντος και

Ενέργειας (ΥΠΕΝ) ενέκρινε τη μελέτη για τις πρόδρομες εργασίες καθαίρεσης και οριστικής απομάκρυνσης τμήματος των εγκαταστάσεων του ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου. Η απόφαση αφορά και τους πέντε πύργους ψύξης των μονάδων I-V, μαζί με συνοδά κτίρια και ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό. Προβλέπει επίσης τη διαχείριση των περίπου 51.400 τόνων σκυροδέματος και 7.300 τόνων σιδήρου και χάλυβα που εκτιμάται ότι θα προκύψουν, καθώς και ελέγχους για αμίαντο, PCB, ραδιενεργές πηγές και ρυπασμένα εδάφη. Η έγκριση έχει ισχύ έως το 2031.

Μνημόνιο ΔΕΗ – Amazon Web Services

Στις 17 Σεπτεμβρίου 2026, λίγες ημέρες πριν από την έγκριση της μελέτης καθαίρεσης, η ΔΕΗ και η Amazon Web Services (AWS) υπέγραψαν μνημόνιο συνεργασίας (MoU) για την ανάπτυξη Data Center στον ίδιο χώρο του Αγίου Δημητρίου. Σύμφωνα με την επίσημη ανακοίνωση, το MoU καθορίζει το πλαίσιο και τους βασικούς όρους του έργου. Η AWS προβλέπεται να μισθώσει το Data Center για 15 χρόνια, ενώ η ΔΕΗ θα διαθέσει την έκταση,

τα κτίρια και τις υποστηρικτικές ενεργειακές υποδομές, και η AWS θα εγκαταστήσει και θα λειτουργεί τον εξοπλισμό πληροφορικής. Πρόκειται επομένως για συγκεκριμένο σχέδιο νέας χρήσης της ίδιας βιομηχανικής εγκατάστασης.

Όροι δόμησης από τον Δήμο Κοζάνης

Μέσα στον Σεπτέμβριο εκδόθηκαν από την Υπηρεσία Δόμησης του Δήμου Κοζάνης οι απαιτούμενοι όροι δόμησης για τον ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου. Η εξέλιξη δημοσιοποιήθηκε στις 28 Σεπτεμβρίου και αποτελεί κρίσιμο προπαρασκευαστικό στάδιο, καθώς μετά την έκδοση των όρων η ΔΕΗ μπορεί να

προχωρήσει στη διαδικασία έκδοσης της άδειας κατεδάφισης για τους πύργους ψύξης και τις υπόλοιπες εγκαταστάσεις που περιλαμβάνονται στον σχεδιασμό. Οι όροι δόμησης δεν αποτελούν οι ίδιοι άδεια κατεδάφισης, αίρουν όμως ένα από τα βασικά διοικητικά εμπόδια για την έκδοσή της και φέρνουν την υπόθεση ένα βήμα πιο κοντά στην υλοποίηση.

Όλα τα παραπάνω αποτελούν κρίκους στην ίδια αλυσίδα βίαιης αρπαγής μιας εθνικά κρίσιμης ενεργειακής υποδομής και απόδοσής της στα μεγάλα συμφέροντα, με τις όποιες αναφορές για «επενδύσεις» και «πράσινη ανάπτυξη» να προσπαθούν απλώς να χρυσώσουν το χάπι.

Ο ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου είναι στρατηγική ενεργειακή εφεδρεία

Ο ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου δεν είναι μια αμελητέα παλιά εγκατάσταση. Οι πέντε μονάδες του αντιστοιχούν σε 1.595 MW εγκατεστημένης και περίπου 1.450 MW καθαρής ισχύος. Οι τέσσερις πρώτες μονάδες είχαν πράγματι φτάσει σε μεγάλη ηλικία. Η μονάδα V όμως, ισχύος περίπου 342 MW, τέθηκε σε λειτουργία το 1997, ενώ παλαιότερος ενεργειακός σχεδιασμός εξέταζε τεχνική διάρκεια ζωής της έως περίπου το 2045, εφόσον πραγματοποιούνταν οι αναγκαίες περιβαλλοντικές και τεχνικές αναβαθμίσεις. Η πραγματική δυνατότητα παράτασης κάθε μονάδας θα απαιτούσε βέβαια ειδική τεχνική αξιολόγηση.

Το σημερινό κόστος συνεχούς λιγνιτικής παραγωγής είναι υψηλό, κυρίως εξαιτίας των δικαιωμάτων CO₂: η S&P υπολόγιζε περίπου 45 €/MWh για το καύσιμο (με το κόστος να αυξάνεται σημαντικά καθώς με τις σημερινές τιμές CO₂ και εκπομπές περίπου 1,4–1,5 t/MWh, μόνο τα δικαιώματα μπορούν να προσθέτουν πάνω από 100 €/MWh). Αυτό όμως είναι διαφορετικό ζήτημα από την αξία μιας μονάδας ως εφεδρείας έκτακτης ανάγκης.

Σε μια σοβαρή διαταραχή εφοδιασμού φυσικού αερίου (κίνδυνος που βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη), η ύπαρξη εγχώριας λιγνιτικής ισχύος προσφέρει διαφοροποίηση καυσίμου. Το ίδιο επιχείρημα χρησιμοποιήθηκε άλλωστε κατά την ενεργειακή κρίση του 2022, όταν εξετάστηκε παράταση λειτουργίας λιγνιτικών μονάδων ακριβώς για την αποφυγή ελλείψεων σε περίπτωση διακοπής του ρωσικού αερίου. Η συζήτηση λοιπόν δεν μπορεί να εξαντλείται στο αν η αγορά ή οι επενδυτές κρίνουν οικονομικά βιώσιμη την καθημερινή λειτουργία του ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου, αλλά αν είναι συνετό να καταστραφεί οριστικά η δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης μιας τόσο μεγάλης εγχώριας εφεδρείας σε μια περίοδο μεγάλης γεωπολιτικής αναστάτωσης και ενεργειακής αστάθειας, χωρίς να υπάρχουν διαθέσιμες αντίστοιχης ισχύος αξιόπιστες εναλλακτικές.

Δ. Γκ.

Στις 20 Οκτωβρίου η προσφυγή 50 πολιτών στο ΣτΕ

Στις 20 Οκτωβρίου συζητείται στο Συμβούλιο της Επικρατείας η αίτηση αναστολής που έχουν καταθέσει 50 πολίτες κατά της κατεδάφισης των πέντε πύργων ψύξης του ΑΗΣ Αγίου Δημητρίου. Παράλληλα έχει κατατεθεί και αίτηση ακύρωσης, με την προσφυγή να στρέφεται κατά της ΔΕΗ, του ΥΠΕΝ και της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ).

Βασικός άξονας της προσφυγής είναι ότι η κατεδάφιση αποτελεί μη αναστρέψιμη επέμβαση σε κρίσιμη ενεργειακή υποδομή, περιορίζοντας οριστικά τη δυνατότητα μελλοντικής αξιοποίησής της ως ενεργειακής εφεδρείας. Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ακόμη ότι οι συγκεκριμένες εγκαταστάσεις είχαν δημιουργηθεί για σκοπό δημόσιου ενεργειακού συμφέροντος και αμφισβητούν αν μπορούν να αντιμετωπίζονται πλέον αποκλειστικά ως περιουσιακά στοιχεία που η ΔΕΗ μπορεί να διαθέτει κατά την επιχειρηματική της κρίση.

Η δικαστική διαδικασία αποτελεί όμως μόνο μία πλευρά της υπόθεσης. Η εξέλιξή της συνοδεύεται από προσπάθεια ενημέρωσης για το πραγματικό αντικείμενο της κατεδάφισης και τις επιπτώσεις της στην ενεργειακή εφεδρεία, καθώς και από προσπάθεια άσκησης πίεσης σε φορείς (τοπική αυτοδιοίκηση, κόμματα, επιμελητήρια) που μπορούν και πρέπει να ενεργοποιηθούν για να σωθεί οτιδήποτε μπορεί να σωθεί. Με τις διοικητικές διαδικασίες να προχωρούν, ο χρόνος για δημόσιο έλεγχο και ουσιαστική συζήτηση στενεύει.

Ενημερωθείτε για την καμπάνια Ενέργεια S.O.S. και υπογράψτε το κείμενο στήριξης στον παρακάτω σύνδεσμο: yparxiakoellada.gr/energeia-sos/

